

Digitala workshoppar i stora studentgrupper – ett positivt resultat av coronapandemiomställningen

*Ingela Beck, Kerstin Blomqvist & Ulrika Olsson Möller,
Högskolan Kristianstad*

Inledning

Digitala workshoppar i stora studentgrupper kom till i samband med omställningen från campusförlagd undervisning till digital i samband med coronapandemin och restriktioner om campusförlagd undervisning. Omställningskravet väckte frågor om genomförbarhet, för- och nackdelar med digitaliseringen och om digitaliseringen av workshopparna även kunde genomföras i andra moment och kurser. Texten i denna rapport inleds med våra frågeställningar, följt av en beskrivning av hur workshopparna genomfördes som campusundervisning, digitaliseringen av workshopparna och utvärderingen av digitala workshoppar. Avslutningsvis beskrivs våra erfarenheter och lärdomar samt hur modellen för digitala workshoppar numera även används i kursen Litteraturbaserade examensarbeten inom det hälsovetenskapliga området, en poänggivande högskolepedagogisk kurs för lärare som handleder och examinerar examensarbeten.

Frågeställningar

Går det att genomföra workshoppar i stora studentgrupper digitalt, utan fysiska träffar?

Vilka för- och nackdelar upplever studenter av att delta i digitala workshoppar?

Vilka för- och nackdelar upplever lärare av att workshopparna digitaliseras?

Kan den pedagogiska modellen med digitala workshoppar även användas i andra kurser som ordinarie undervisningsform (icke pandemitid)?

Campusförlagda workshoppar i stora studentgrupper

Det räcker inte att se och höra för att förstå och utveckla färdigheter. Många moment behöver även färdighetsträning, att få prova på att göra för att därefter få återkoppling på prestationen. Detta kan hanteras genom workshoppar som föregås av en föreläsning. I sjuksköterskeprogrammets examensarbetskurs ingår sedan flera terminer tillbaka sådana campusförlagda workshoppar i analys av textmaterial och utformning av en resultatdiskussion. Workshopparna är sedan några år tillbaka obligatoriska moment i kursen. Arbets sättet har haft fördelen att studenterna i grupp fått prova på att analysera textmaterial och utforma en resultatdiskussion och arbets sättet har därmed bidragit till studenternas lärande.

En svårighet har dock varit att ge en fullgod återkoppling när studentgrupperna varit stora (upp till 110 studenter) och tiden begränsad. Återkopplingen har också varit ”flyktig”. Studenterna förstår ofta hur de ska göra i samband med övningen men det är svårt för dem att i efterhand minnas vad som sagts och vilka råd de fått. Ytterligare en svaghet är att övriga lärare i kursen, de som ska handleda studenterna i analys- och diskussionsskrivande, inte alltid vetat vad studenterna fått lära sig. Även om många handledare strävar efter att komma och lyssna på föreläsningar och delta i workshoppar är verkligheten sådan att det sällan är möjligt schemamässigt. Ytterligare svårigheter har varit att finna rum för studenterna att arbeta i mindre grupper (5–6 studenter) under workshopparna. Salar bredvid den gemensamma salen, korridorer med sittplatser och andra gemensamma utrymmen på campus har använts. Arbetet i mindre grupper främjar studenters engagemang och samarbetsinlärning, men det finns även en risk att några få studenter är engagerade i uppgiften och att andra är mer passiva. Att bedöma studenters individuella aktivitet i gruppens arbete är svårt. Det som har bedömts är snarare närvaro vid workshopparna än aktivt deltagande. Trots dessa svårigheter har muntliga utvärderingar visat att workshopparna har uppskattats av studenterna. Genomströmningen av studenter som deltagit vid ordinarie workshopptillfälle låg våren 2019 på 76 % (64 av 84 studenter).

Digitalisering av campusförlagda workshoppar

Coronapandemin, våren 2020, och den omställning som den krävde tvingade oss att digitalisera de campusförlagda workshopparna. De föreläsningar om analys respektive att skriva diskussion som tidigare tagit en halvdag på campus spelades in som två filmer. I slutet av varje film presenterades en övningsuppgift inför workshoppen. Övningen genomfördes som en hemuppgift i par. Studenterna instruerades att därefter lägga in sin analys respektive sitt utkast till diskussion i anvisad plats i Canvas. Dagen efter workshoppen läste undervisande lärare igenom studenternas texter och valde ut några ”typexempel” för återkoppling. Exemplet valdes ut med en medveten avsikt om att illustrera vanliga svårigheter och ge goda exempel på hur man kan utforma en analys/diskussion. Tillsammans, via Zoom, gjorde två lärare en powerpointpresentation baserad på dessa exempel samt ett talmanus för vad som skulle lyftas upp och vem som skulle säga vad. Talmanuset var en förutsättning för att åstadkomma ett digitalt inspelat samtal om studenternas prestationer, när lärarna satt på var sitt håll. Samtalet filminspelades via Zoom och filmen laddades därefter upp via HKRplay och lades ut till de studenter som genomfört övningen. Ett exempel på en återkopplingsfilm om analys (Beck & Blomqvist, 2021). Registrering av genomförd workshop för de studenter som lämnat in uppgiften gjordes i Ladok av bedömande lärare. Studenter som inte lämnat in övningsuppgiften fick möjlighet till omtentamen efter cirka en vecka. Våren 2020, första gången upplägget användes, deltog totalt 97 av 109 (89 %) studenter vid ordinarie workshoptillfälle.

Utvärdering av digitala workshoppar i stora studentgrupper

För att utvärdera digitala workshoppar i stora studentgrupper och för att utveckla modellen för digitala workshoppar söktes, och erhöles projektmedel från Fakultetsnämnden för hälsovetenskap. En hög andel (67 av 84, 69 %) av studenterna deltog i en frivillig skriftlig formativ utvärdering av undervisningen. För att ta del av handledare och examinatorers utvärdering av digitaliseringen genomfördes två fokusgruppssamtal med handledare (n=3) och examinatorer (n=3). Utsagorna från studenter, handledare och examinatorer analyserades var för sig med hjälp av kvalitativ innehållsanalys. En del av kategorierna som framkom var desamma för studenter, handledare och examinatorer men kategorierna skiljer sig skiljer sig även något åt, se tabell 1.

Tabell 1. Översikt över framkomna innehållskategorier

Studenter	Handledare	Examinatorer
Tidseffektivt och möjlighet till reflektion	Hållbarhet	Hållbarhet
Relevant innehåll	Insyn och samsyn	Insyn och samsyn
Lärande	Lärande och utvecklande	Lärande och utvecklande
Kräver självdisciplin	Utförande	Utförande
Förbättringsförslag	Timing Förbättringsförslag	Förbättringsförslag

Studenters utvärdering

Studenter tyckte att upplägget i sin helhet varit över förväntan. Det beskrevs som tidseffektivt, flexibelt och hade gett möjlighet till reflektion och diskussion. Innehållet och uppgiften upplevdes relevant i relation till deras behov för att skriva examensarbetet och innehållet hade förklarats på ett sätt som gjorde det begripligt. Genomförandet av uppgiften beskrevs som lärande, det gav en ökad förståelse för momenten vilket upplevdes meningsfullt. Vidare framkom det att digital undervisning krävde mer självdisciplin – att ta sig tid att se på filmen och planera när i tiden uppgiften skulle göras. I utvärderingen framkom även förbättringsförslag, som att uppgiftens utförande noggrant skulle beskrivas för dem och det framkom önskemål om att beräknad tid för uppgiften tydligt skulle anges, att lärarna skulle vara tillgängliga för frågor via Zoom både inför uppgiften och efter återkopplingen, för att de skulle kunna ställa frågor.

Handledare och examinatorers utvärdering

Handledarna och examinatorerna uppfattade att undervisningen med det sammanhållna upplägget med filmad föreläsning följt av en övningsuppgift och därefter återkoppling på uppgiften fungerat väl för

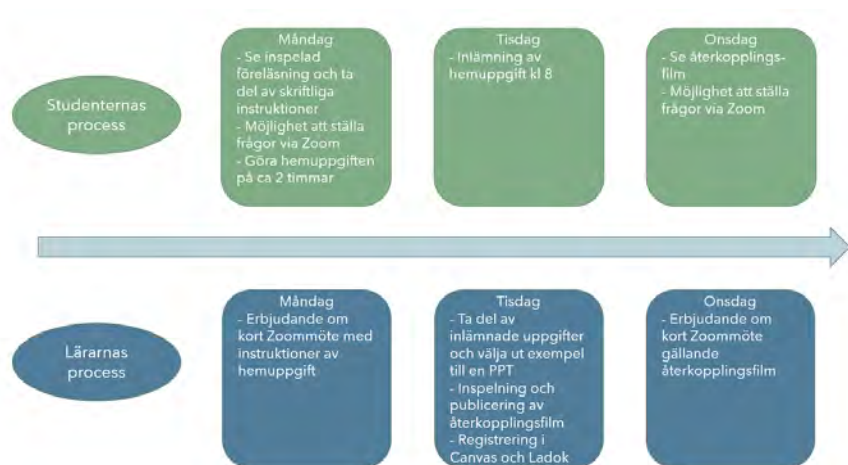
studenterna. De beskrev att de såg att det fanns hållbarhetsaspekter i upplägget, minskat resande för studenter samt att föreläsningen och återkopplingsfilmen fanns kvar på Canvas och kunde återanvändas. Upplägget gjorde det möjligt för studenter att återse filmen och handledare och studiekamrater kunde hänvisa studenter till filmerna vid grupphandledningstillfälle.

Det framkom även att digitaliseringen gav möjlighet till insyn och samsyn genom att handledare och examinatorer enkelt kunde ta reda på vad som tagits upp i föreläsningar och generella återkopplingar genom att filmerna var tillgängliga i Canvas. Studenter, handledare och examinatorer fick möjlighet att få samma bild av vad som tagits upp i undervisningen. Upplägget beskrevs även ge möjlighet för handledare och examinatorer att lära nytt och utvecklas i sina roller. Utförandet av föreläsningar och återkoppling uppfattades som positivt, lärarna bjöd på sig själva, vågade visa upp när de inte var helt eniga, det var ett samtal, i stället för att slå fast vad som var rätt och fel. Handledare lyfte fram att upplägget gjorde att det blev rätt timing på föreläsningar och återkopplingsfilmer, studenter och handledare kunde ta del av materialet, i samband med handledning, i relation till var i processen studenterna befann sig i sitt examensarbete. En annan hållbarhetsaspekt som lyftes fram i gruppen med examinatorer var att det var möjligt att lyssna till filmerna samtidigt som de tog en stärkande promenad, även om de då missade vad som visades i bild. Förbättringsförslag som framkom var att göra filmerna till HKR-poddar för att lättare kunna lyssna till dem och röra på sig samtidigt. Några menade att det kunde finnas fördelar med campusundervisning, som möjlighet till informella möten mellan studenter och mellan studenter och handledare. Samtidigt framkom positiva tillrop som att ”Gå inte tillbaka till det gamla, utnyttja den digitala tekniken!”

Vidareutveckling av den pedagogiska modellen utifrån utvärderingen

Den pedagogiska modellen med digitala workshops i stora studentgrupper vidareutvecklades utifrån utvärderingen. Numera finns tydliga skriftliga instruktioner av övningsuppgiften, beräknad tid för uppgifternas utförande och erbjudande om ett kort Zoommöte inför uppgiftens utförande och ett efter att återkopplingsfilmen gjorts tillgänglig. En översiktlig bild över studenters och lärares process vid digitala workshops beskrivs i figur 1. För att även försöka tillgodose önskemålet

om att kunna lyssna till återkopplingsfilmerna vid aktivitet eftersträvas att i möjligaste mån läsa texten på PowerPointbilderna högt samt att lägga ut PowerPointbilderna som ligger till grund för filmerna.

Figur 1. Översikt över studenternas och lärarnas process vid genomförande av digitala workshoppar.

Erfarenheter och lärdomar

Våra erfarenheter från genomförandet och utvärderingen av digitala workshoppar i stora studentgrupper är att det är möjligt, och tillika har fördelar, att genomföra workshoppar i stora studentgrupper digitalt. Omställningen från campus till digital undervisning minskade inte genomströmningen av studenterna, utan tvärtom. En möjlig orsak kan vara det krav på självdisciplin som studenterna upplevde att undervisningen krävde. Medvetenheten om det ökade kravet på dem, att ta del av föreläsningen, att i par genomföra uppgiften och lämna in i tid ledde, bidrog troligtvis till att fler studenter gjorde detta vid ordinarie tillfälle. Ytterligare anledningar kan vara flexibiliteten i undervisningen, att studenterna kunde ta del av undervisningen och genomföra uppgiften på en för dem lämplig tid på dygnet samt att digitaliseringen frigjorde tid för dem. I stället för att lägga tid på resande kunde de använda tiden till uppgiften.

Digitala workshoppar i stora studentgrupper kräver tydliga instruktioner och någon form av lärarnärvaro vid uppstart och efter återkoppling. En viktig lärdom var vikten av att tillgodose studenternas behov av tydliga instruktioner, muntliga och skriftliga, men även att erbjuda digitala möten med möjlighet att ställa frågor om uppgiften och om återkopplingen. Vid erbjudanden om digitala möten, terminen efter, har endast 10–15 studenter deltagit och endast 2–3 frågor ställts, men deltagande studenter har uppskattat och tyckt att mötena varit viktiga. Det är möjligt att dessa möten särskilt behövdes för studenter med annat modersmål än svenska och för dem som inte kommer från akademiska miljöer.

Varje termin genomför omkring 100 sjuksköterskestudenter hos oss ett examensarbete i omvårdnad. Vid genomförandet involveras många lärare i sjuksköterskeprogrammet, som handledare och examinatore vilket kräver samarbete och samsyn (Universitetskanslersämbetet, 2020). Därför var det mycket positivt att handledare och examinatorers erfarenhet var att digitaliseringen av workshopparna gav dem och studenterna en gemensam plattform för konstruktiva diskussioner om genomförandet av analys och att skriva en diskussion. Vi vet sedan tidigare att studenterna behöver stöd i dessa moment för att snabbare kunna ”knäcka koden” och att det är moment som kan försvåras av att studenter uppfattar att handledare och examinatore har olika uppfattningar om hur momenten ska/bör genomföras. I det nya upplägget fanns även möjlighet att återanvända materialet vid handledningstillfällen när studenter ex. kommit ”efter” eller inte ännu ”knäckt koden” för att genomföra dessa, ofta utmanande, moment. Att kunna återanvända utbildningsmaterial och att ha en gemensam plattform för konstruktiva diskussioner för samsyn ligger i linje med FN:s globala mål (United Nations Development Programme, 2019) för en hållbar utveckling - att säkerställa en inkluderande och likvärdig utbildning av god kvalitet och främja livslångt lärande.

Genomtänkt och konstruktiv återkoppling kräver tid och reflektion och pedagogisk förmåga. En lärdom som vi lärare tar med oss är att digitaliseringen gjorde det möjligt att avsätta tid för oss, i perioden mellan att studenterna lämnade in uppgiften tills det att återkopplingen skulle ges. Denna tid ökade möjligheten att noga gå igenom inlämningsuppgifterna, reflektera över dem enskilt och tillsammans, för att därefter välja ut ett lämpligt urval av inlämningsuppgifter som kunde representera svårigheter, möjligheter och goda exempel. Men att identifiera vilka

svårigheter och möjligheter som studenterna står inför och att kunna välja ut goda exempel i återkopplingen kräver även en pedagogisk förståelse och gott omdöme. Ett gott omdöme är särskilt viktigt för att studenters integritet vid återkopplingen ska respekteras.

Projektet Digitala workshoppar i stora studentgrupper presenterades som en digital filmad föreläsning vid HKR:s högskolepedagogiska konferens, den 17 december 2020, med en muntlig uppföljande diskussion med publiken via Zoom (Olsson Möller, Beck, & Blomqvist, 2021).

Digitala workshoppar genomförs numera även i högskolepedagogisk kurs för lärare som handleder och examinerar examensarbeten.

Digitala workshoppar fungerar även för handledare och examinatorer som går kursen Litteraturbaserade examensarbeten inom det hälsovetenskapliga området, en poänggivande högskolepedagogisk kurs. Denna kurs anordnades eftersom det är och har under en lång tid varit en utmaning att tillgodose behovet av handledare och examinatorer till studenternas litteraturbaserade examensarbete. Det framkommer både från ”nya” och ”gamla” lärare att det är en av de arbetsuppgifter som anses vara mest tidskrävande och utmanande för dem. Eftersom modellen med digitala workshoppar utvärderats väl föll det sig naturligt att använda upplägget i kursens för handledare och examinatorer. Kursen omfattar fem områden och delprov; akademiskt skrivande och responsgivning; informationssökning och sökschema; artikelöversikter; analys och att skriva utkast till en diskussion. Områdena är upplagda som digitala workshoppar (se figur 1) och genomförs i par förutom delprov 1 som är en individuell uppgift.

Totalt anmälde sig 28 lärare till vårens kurs 2021. Av dessa har 27 slutfört kursen. Kursen utvärderades av 20 lärare (74 %) och kursen utvärderades mycket väl (inget medianvärde låg under 4 på en femgradig skala). Texttriangeln och filmerna liksom att själv få göra samma övningar som studenterna gör samt att ge responser och få återkoppling på egna responser kommenterades särskilt positivt. Att kursen behövs för att ge likvärdig handledning och samsyn i kollegiet lyftes också fram:

Slutligen vil jag tacka för en mycket bra och väl genomförd pedagogisk kurs. Mycket lärrik som har gett mig många fina redskap i handledningsprocessen. Det enda felet är att kursen skulle genomförts för tio år sedan! Hoppas det kommer uppföljande kurser, även för lärare som gått denna kurs! Kursen bör även vara ett krav för att handleda uppsatser på C-nivå! (Utvärderingskommentar från deltagare i högskolepedagogisk kurs för handledare och examinatorer av litteraturbaserade examensarbeten).

Slutsats

Vår slutsats är att det går att genomföra workshoppar i stora studentgrupper digitalt. Det finns som vi ser det och som utvärderingen visar fördelar med digitala workshoppar. De nackdelar som framkom vid utvärderingen har vi eftersträvat att åtgärda och därmed utvecklat modellen för digitala workshoppar. Modellen har även visat sig fungera väl i högskolepedagogiska kurser som riktat sig till lärare inom hälsovetenskap som arbetar som handledare och examinatorer för litteraturbaserade examensarbeten. Vi tänker inte gå tillbaka till det gamla, men däremot vara medvetna om att det finns fördelar även i campusundervisning som inte ska glömmas bort när situationen tillåter fysiska träffar.

Referenser

Beck, I. & Blomqvist, K. (2021). *Återkopplingsfilm analys*. Högskolan Kristianstad.

Olsson Möller, U., Beck, I. & Blomqvist, K. (2021). *Gå inte tillbaka till det gamla, utnyttja den digitala tekniken*. Muntlig presentation, Lärarlärdom, Högskolan Kristianstad.

Universitetskanslersämbetet. (2020). *Rättssäker examination*. <https://www.uka.se/download/18.74b676316f1a92ef84a3a3/1579253391757/Vagledning-2020-01-16-rattssaker-examination.pdf>

United Nations Development Programme. (2019). *Sustainable Development goals*. <https://www.undp.org/content/undp/en/home/sustainable-development-goals.html>